

TOTUL DESPRE BĂTĂLII

de **JOHN PERRITANO** și **JAMES SPEARS**
cu sprijinul cercetătorului National Geographic
Mark Bauman

CUPRINS

Introducere 6

1 FII GATA DE LUPTĂ! 8

Ce este o bătălie? 10

Cinci bătălii cruciale 12

Evoluția tehnicilor de luptă 14

Lanțul de comandă 16

DIAGRAMĂ ILUSTRATĂ:

Armata lui Napoleon 18

2 CÂMPUL DE LUPTĂ 20

Viață de soldat 22

Pe uscat 24

Pe apă 26

În aer 28

GALERIE DE IMAGINI: Fețele războiului 30

3 ARME, DISPOZITIVE ȘI ECHIPAMENTE 32

Arme tăioase 34

Arme de top 36

Supraviețuitorii 38

Bătăliile viitorului 40

COMPARAȚIE ÎNTRE BĂTĂLI:

Tu și soldații 42

4 EXERCIȚII MILITARE 44

Gândește ca un soldat! 46

Mă auzi? 48

Spioni printre noi 50

Preia comanda! 52

FINAL LA FOTOGRAFIE: În fața pericolului 54

CONCLUZII:

Ce este o victorie? 56

GLOSAR INTERACTIV:

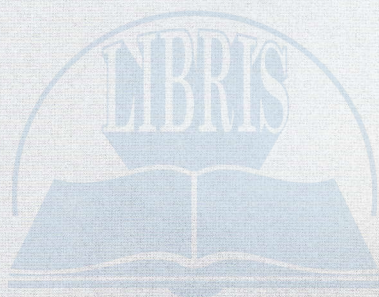
Termeni militari 60

Află mai multe 62

Indice 63

Credite fotografice 64

INTRODUCERE

SOLDAȚII SUNT PREGĂTIȚI ȘI AȘTEAPTĂ ORDINUL DE ATAC. BĂTĂLIA E pe cale să înceapă.

Pierderea vieților omenești nu e niciodată de dorit, dar, de cele mai multe ori, războaiele decid soarta națiunilor, a culturilor și civilizațiilor. Bătăliile sunt câștigate sau pierdute din diverse cauze. Adesea, soldații care știu cum să acționeze și să lupte pe câmpul de luptă sunt victorioși. Uneori, norocul, o armă avansată sau priceperea unui comandant pot face diferența între victorie și înfrângere. În alte cazuri, soarta unei bătălii se decide prin intervenția spionilor.

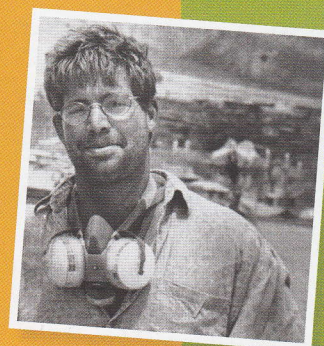
În luptă, totul depinde de curajul și sacrificiul soldaților. Aceștia, bărbați sau femei, își fac datoria înfruntând pericolul. Unii luptă pentru o idee sau pentru o cauză. Alții luptă pentru a nu-și abandona camarazii. Atenție... marș! E timpul să afli tot ce-ai vrut să știi vreodată despre bătălii.

COLȚUL CERCETĂTORULUI

Salut, eu sunt Mark Bauman!

M-am ocupat mult timp cu corespondența de război. Un corespondent de război este cineva care face reportaje despre diverse bătălii de pe glob, pentru ca oamenii din toate colțurile lumii să înțeleagă ce se întâmplă. În timp, am învățat să vorbesc rusă, spaniolă, italiană și alte limbi străine. Acest lucru mi-a folosit când am început să fac reportaje de la fața locului. Am lucrat pentru ABC News, BBC (British Broadcasting Company), CNN și diferite ziare și reviste. Am făcut corespondențe despre războaiele din Africa, Liban, Afganistan și Bosnia. Am văzut cu ochii mei cum afectează războiul viața oamenilor. Și am întâlnit mulți eroi. De aceea îți voi împărtăși și ție din experiența mea.

CE ESTE O BĂTĂLIE?

ORICE SOLDAT ȘTIE CĂ POȚI CÂȘTIGA O BĂTĂLIE, DAR POȚI PIERDE RĂZBOIUL.

Care e diferența între cele două?

Războaiele sunt conflicte în care fiecare tabără încearcă să se impună în fața inamicului și, de obicei, se întind pe perioade mai mari de timp. Bătăliile sunt confruntări directe singulare, și cele mai multe durează de la câteva ore la câteva zile, deși au existat și bătălii care au durat luni întregi! În timpul unui război au loc mai multe bătălii. Forțele militare se pot confrunta pe uscat, în aer și pe apă. Bătăliile se desfășoară pe o suprafață restrânsă. Scopul unei bătălii este acela de a atinge un anumit obiectiv, de pildă alungarea inamicului sau capturarea unui teritoriu. Victoria se obține, în general, fie când tabăra adversă se predă, fie când unul dintre adversari este învins – devenind o forță de luptă ineficientă – sau se retrage. Uneori nu câștigă nimeni, situație care poartă denumirea de „luptă indecisă”.

CE NU ESTE O BĂTĂLIE?

CAMPANIILE NU SUNT BĂTĂLII. Ele sunt părți ale unui război, în timpul cărora se desfășoară un plan pe termen lung. De obicei, campaniile au loc simultan în diferite părți ale lumii.

NICI EXERCIȚIILE MILITARE NU SUNT BĂTĂLII. Sunt exerciții de antrenament și de instrucție pe care armatele le folosesc pentru a se pregăti să facă față unei eventuale bătălii reale. Uneori, statele lumii desfășoară exerciții militare în colaborare cu alte țări aliate, pentru a asigura forțelor armate experiența cooperării pe câmpul de luptă.

În timpul Războiului de Șapte Ani, regele prusac Frederic cel Mare a luptat cu trupele rusești în bătălia de la Zorndorf. Peste o treime din cei 80 000 de participanți la această sângeroasă confruntare au fost uciși.

TACTICI DE TOP

Pentru a se impune în bătălie, soldații folosesc tactici și strategii. Strategia este planificarea generală a acțiunilor necesare pentru reușita unei misiuni – de pildă, cucerirea unei baze. O tactică reprezintă acțiunea întreprinsă pentru a pune în practică strategia. Iată câteva tactici ingenioase:

LENT, DAR LETAL

De obicei, soldații romani se deplasau în bătălie cu încetineala unei țestoase, iar asta îi făcea să pară mai impunători. Soldații își uneau scuturile deasupra capetelor, pentru a se proteja, apropiindu-se treptat de inamic (vezi foto mai jos). Această formație de luptă se numea *testudo* sau „țestoasa”.

Testudo

ATACURI ȘI RETRAGERI RAPIDE

Luptele din junglă, în Războiul din Vietnam, au fost foarte dure. Pentru a intra și a se retrage rapid din luptă, soldații foloseau elicoptere, care-i debarcau în teritoriul inamic pentru atac, apoi îi recuperau cât de repede se putea (vezi foto dedesubt).

Lovește și fugi

C. Rădu

CINCI BĂTĂLIILE CRUCIALE

DE-A LUNGUL SECOLELOR, LUMEA A FOST O URIAȘĂ TABLĂ DE ȘAH, PE CARE ARMATELE

au încercat să-și pună în dificultate și să-și învingă adversarii. Ar fi aproape imposibil să socotim numărul exact al bătăliilor purtate de-a lungul istoriei omenirii. Dar iată câteva bătălii sângeroase care au schimbat cursul istoriei.

GETTYSBURG Războiul Civil American

1-3 IULIE 1863
OBIECTIV: OPRIREA UNEI INVAZII

În 1861, statele sudiste s-au separat de Statele Unite ale Americii („Uniunea”), pentru a forma Statele Confederate ale Americii. Astfel a început Războiul Civil American (1861–1865). În 1863, generalul confederat Robert E. Lee a decis să invadeze Pennsylvania, încercând să forțeze capitularea Uniunii. Însă forțele unioniste conduse de general-maiorul George Meade i-au învins pe confederați, în timpul unei lupte de trei zile, la Gettysburg. În cele din urmă, Nordul a câștigat războiul, menținând coeziunea Statelor Unite.

STATELE UNITE
ALE AMERICII

Gettysburg,
Pennsylvania

Cajamarca

PERU

DE SUD

CAJAMARCA Cucerirea spaniolă a regiunii Peru

16 NOIEMBRIE 1532
OBIECTIV: ACAPARAREA AURULUI SUD-AMERICAN

Exploratorii spanioli râvneau la aur mai mult decât la orice. Erau convinși că metalul prețios se găsește din belșug în America de Sud. Prin urmare, Francisco Pizarro, un conquistador spaniol, a decis să-l obțină prin forță. În Bătălia de la Cajamarca, diferența între forțele incașilor și cele ale spaniolilor a fost covârșitoare (80 000 contra a numai 168!). Totuși, spaniolii, care aveau cai, tunuri și armuri, i-au masacrat pe incași, care aveau doar arcuri (vezi mai sus). Victoria lui Pizarro a deschis calea colonizării spaniole a Lumii Noi.

WATERLOO

Războaiele napoleoniene

18 Iunie 1815
OBIECTIV: ÎNFRÂNGEREA UNUI ÎMPĂRAT

Împăratul francez Napoleon Bonaparte (în dreapta) avea un orgoliu nemăsurat și o armată uriașă. În timpul domniei sale, Franța a dominat Europa. Națiunile aliate ale Europei l-au înfrânt pe Napoleon în 1813, dar, pe 18 iunie 1815, Napoleon a înaintat către Waterloo, în Belgia, în căutarea revanșei. Aliații l-au învins din nou, punând capăt pentru totdeauna dominației franceze în Europa.

Notă: Harta prezintă granițele actuale ale statelor lumii.

Waterloo
 Berlin
 GERMANIA
 BELGIA
 FRANȚA
 RUSIA
 Volga
 Stalingrad (în prezent, Volgograd)

STALINGRAD

Al Doilea Război Mondial

IULIE 1942 – FEBRUARIE 1943
OBIECTIV: OPRIREA ÎNAINȚĂRII GERMANE ÎN RUSIA

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, trupele germane au înconjurat Stalingradul, un oraș sovietic situat pe malul fluviului Volga (vezi foto mai sus). Dar sovieticii au refuzat să cedeze. În condiții aspre de iarnă, ei au răzbit mâncând șobolani și chiar supă făcută din clei de tapet! Înfometăți și înghețați, soldații germani au murit, s-au predat ori s-au retras. Trupele sovietice au preluat ofensiva, capturând, în cele din urmă, capitala germană Berlin.

Huai-Hai

TAIWAN

HUAI-HAI

Războiul Civil Chinez

NOIEMBRIE 1948
OBIECTIV: CONTROLUL ASUPRA CHINEI

După al Doilea Război Mondial, China a fost măcinată de un conflict civil izbucnit între naționaliștii aflați la putere și rebelii comuniști. Liderul comunist Mao Zedong a învins armata naționalistă, forțându-i pe naționaliști să fugă în Taiwan, apoi comuniștii au cucerit întreaga Chină.

